

วิทยานิพนธ์

จินตนาการเรื่องเมืองของหวังอันอี้ จากวรรณกรรมเรื่อง “ซานเฉิงจี”

Analysis of “Memoir of Three Cities” in Wang Anyi’s Imagination

“三城记”：王安忆的城市想象

ชื่อนักศึกษา

นางสาวจิตตา นวลคำ (张艳玉)

รหัสประจำตัว

504042

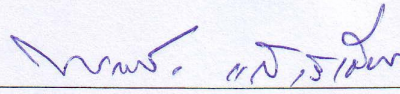
สาขาวิชา

วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย

ปีการศึกษา

2552

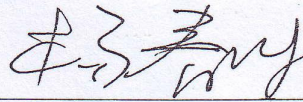
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2552

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

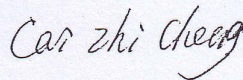
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

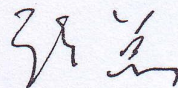
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์หยาง ชุนสือ)

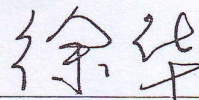
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. ไซ จื่อเฉิง)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์สวี จ่ง)

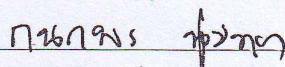
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สวี ฮัว)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. นริศ วศินานนท์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร นุ่มทอง) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิทยานิพนธ์	จินตนาการเรื่องเมืองของหวังอันอี้ จากวรรณกรรมเรื่อง “ซานเจิงจี” Analysis of “M memoir of Three Cities” in Wang Anyi’s Imagination “三城记”：王安忆的城市想象
ชื่อนักศึกษา	นางสาวจิตตา นวลคำ (张艳玉)
รหัสประจำตัว	504042
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ไข่ จื้อเหลง
สาขาวิชา	วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าฉบับนี้ได้ศึกษานวนิยายสี่เรื่องเกี่ยวกับสังคมเมืองสามเมืองในจินตนาการของหวางอันอี้ ได้แก่ นวนิยายเรื่อง “ความรักและอารมณ์ของฮ่องกง” “ความเจ็บปวดจากคามมหาสมุทร” “เพลงคืบคั่นใจเรื่องยาว” และ “ความทะเยอทะยานทั่วสารทิศ” สังคมเมืองสามเมืองที่สำคัญคือ สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้ สังคมเมืองฮ่องกง และสังคมเมืองสิงคโปร์ ผ่านประวัติศาสตร์วรรณคดีของสังคมเมืองสามเมือง ได้แก่ สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้ ฮ่องกง และ สิงคโปร์ ตามความเข้าใจของหวางอันอี้ ผู้เขียนได้เขียนผ่านความเข้าใจและซาบซึ้งใจมาเป็นจินตนาการประวัติศาสตร์ของสังคมเมืองสามเมืองที่สอดคล้องกับสภาพของความเป็นจริงและได้เลือกมุมมองนี้มาศึกษาพิจารณาสองด้าน ดังนี้

ด้านหนึ่ง ศึกษาถึงคุณค่าทางด้านวรรณคดี นวนิยายของหวางอันอี้ การแผ่ขยายขั้นตอนของนวนิยายองค์ประกอบความรู้สึกของลักษณะการเขียน ท่าทางที่อวดดี ความกล้าหาญ พรสวรรค์ เขียนขึ้นเป็นรูปร่างของบุคคล ล้วนมีสภาพเหตุการณ์และช่องว่างของสังคมเมืองขึ้นและยังคงดำรงอยู่อย่างกว้างใหญ่ไพศาล ประวัติศาสตร์ของสังคมเมืองและจินตนาการ ได้สร้างสรรค์อุปนิสัยของแต่ละบุคคล แผ่ขยายผ่านการเขียนเล่นสำบัดสำนวนในการบรรยายเรื่องราวต่างๆ

อีกด้านหนึ่งวรรณคดียังแยกไม่ออกจากความเป็นจริง อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ทางด้านวรรณคดีล้วนทำให้เกิดคุณค่าและความหมายที่จะต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ความเป็นจริงที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นอย่างแน่นอน หวางอันอี้พรรณนาเกี่ยวกับเมืองสามเมือง ไม่ว่าจะเป็นความเศร้าโศก ความปิติยินดี หรือความกลัดกลุ้มใจ ล้วนให้ความสว่างทางปัญญาและประวัติศาสตร์ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและทำให้ได้นำกลับมาคิดทบทวนในลักษณะทางประวัติศาสตร์ ทำให้เราได้เข้าใจได้ในทุกแง่มุมถึงการดำรงชีวิตในทุกๆด้านที่สามารถเลือกได้หรือมีอาจเลือกได้จากสังคมเมือง ความพ้อพินกับภาพที่ปรากฏเป็นจริงของสังคมเมือง ความลำบากหน้อยยากที่อยู่เบื้องหลังของความโอ่อ่าหรูหราแต่เพียงเปลือกนอก เสนอให้เรายังคงได้เห็นถึงสภาพที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบันที่อาศัยเงินตราทางด้านเศรษฐกิจเป็นพื้นฐานของสังคม กฎเกณฑ์เงินตราได้เข้ามาครอบงำชีวิตของสังคมเมืองในทุกๆด้าน ควบคุมแนวทางการดำเนินชีวิตของคนเรา ในสังคมเงินตราของเมืองเซี่ยงไฮ้ ซึ่งเหมือนกับทุกหนทุกแห่งที่ใช้กฎเกณฑ์ของเงินตราคอยชักจูงและเป็นตาข่าย กฎเกณฑ์ของเงินตราได้ทำให้เราได้หันกลับมามองถึงสภาพความเป็นจริงของสังคมเมือง ความสัมพันธ์ต่างๆกัน ทำให้สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสภาพที่ไม่ปรกติของสังคมและเต็มไปด้วยสภาพที่ไม่ปรกติของคนและเรื่องราวในนวนิยายเรื่อง “ความรักและอารมณ์ของฮ่องกง”จิตใจที่มีมนตร์เสน่ห์ได้เกิดเป็นพล็อตของนวนิยายเรื่องนี้ ตัวละครหลักชายหญิงที่อาศัยความมีมนตร์เสน่ห์ในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะทำงานค้าขายเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตรา แต่กลับปรากฏเป็นอารมณ์ของความรู้สึกซาบซึ้ง ทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพอย่างชัดเจน

โครงสร้างของการดำรงชีวิตในตัวเมืองซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ในเมืองใหญ่ผู้คนมีความโดดเดี่ยวไม่รู้จักชื้อกัน ยามเราเดินไปบนถนนหนทางผู้คนล้วนต่างเป็นคนแปลกหน้ากัน ในสังคมเมืองนี้ ความไร้มนุษยธรรมของกฎเกณฑ์ด้านเงินตราได้ครอบงำความสัมพันธ์ของคนเราเอาไว้ ความสัมพันธ์ของคนกับคนมีระยะเวลาอันสั้น ผู้คนมีระยะที่ห่างกัน ไม่สนิทสนมใกล้ชิดกัน ต่างคนต่างมีสภาพที่โดดเดี่ยวเดียวดาย แต่กลับตรงกันข้ามกับสังคมชนบทที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ของคนกับคนกลับใกล้ชิดสนิทสนมกัน พ่อแม่ญาติพี่น้องคนบ้านใกล้เรือนเคียงกลับมีความสนิทสนมแน่นแฟ้นทำให้คนเหล่านั้นมีความรู้สึกปลอดภัยอบอุ่นและสบายใจ

ความสัมพันธ์ที่เมินเฉยของคนกับคน ความเข้ากันไม่ได้ ความสัมพันธ์ของคนกับคนก็เหมือนกัน ต่างล้วนขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ทางธุรกิจการค้าเงินตราเป็นหลัก ในนวนิยายเรื่อง“ความทะเยอทะยานทั่วสารทิศ”คนแล้วคนเล่าที่ประสบความสำเร็จ เรื่องราวจากความทะเยอทะยานทั่วทุกสารทิศ ได้เป็นตัวแทนของสังคมหมู่คณะของคนชนบท พวกเขาเหล่านั้นเข้ามาเมืองมาด้วยความพ้อฝัน แต่แล้วฝันกลับสูญสลายสิ้น พวกเขาเหล่านั้นล้วนเป็นกลุ่มตัวแทนความพ้อฝันและฝันที่สลายนั้นด้วย ในขณะเดียวกัน เหมาโตตัวชูโรงในนวนิยายของหวางอันอีเรื่อง“ความทะเยอทะยานทั่วสารทิศ”นั้น เป็นอีกคนหนึ่งที่เป็นตัวแทนของกลุ่มคนในสังคมที่มีอุดมการณ์และอุดมการณ์ที่สูญสลายนั้นด้วย ที่ถูกโครงสร้างชั้นล่างของเศรษฐกิจกำหนดให้เป็นไป ในที่สุดก็ยินยอมให้สภาพความเป็นจริงของสังคมบีบบังคับเขาจึงได้ออกเดินทางร่อนเร่พเนจรจากบ้านเกิดเมืองนอนมาเพื่อตามหาฝัน ความคิดของเขาได้สะท้อนให้เห็นถึงระดับที่ไม่เท่ากันของคนในสังคมเมืองฮ่องกง

หวางอันอีเขียนถึงเมืองสามเมืองไม่ใช่เป็นเพียงแค่ค่อยๆก้าวไปที่ละก้าวละก้าวเท่านั้น แต่กลับเป็นการเขียนโดยผ่านวิธีการ จัดเอาช่องว่างของสังคมเมืองนำมารวบรวมใหม่ จัดทำเป็นการสร้างและปฏิรูปสังคมเมืองเสียใหม่ ไม่อ้างอิงเอาตามสภาพการณ์ที่เป็นมา แต่กลับอ้างอิงเอาตามสภาพการณ์ความรู้สึกที่ผิดชอบของตนเองมาเขียน ผู้เขียนนำเอาช่องว่างของสังคมเมืองมาเขียนและจัดทำใหม่ ทำให้ผลิตเป็นบรรยากาศด้านวรรณกรรมที่แตกต่างกัน สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้ไม่เพียงแต่เป็นค่ายกักกันความเลวร้ายที่ทำการค้าขายเพื่อหวังให้ได้มาซึ่งเงินตราเท่านั้น แต่ยังต้องพึ่งพาจิตใจที่มีมนตร์เสน่ห์จากสังคมของการทำงานอีกด้วย สังคมเมืองสิงคโปร์ในงานเขียนของนักเขียนแล้ว มิใช่เป็นเมืองแห่งสวนดอกไม้ ในจินตนาการของหวางอันอีนั้นกลับเป็นเมืองแห่งหลุมฝังศพที่ใหญ่ที่สุดอีกด้วย ยังเป็นทะเลที่เต็มไปด้วยซากศพของปลาฉลาม ทะเลในสิงคโปร์ก็เช่นกันเต็มไปด้วยซากกระดูกอีกนับไม่ถ้วน หมู่เกาะในมหาสมุทรแห่งนี้นับว่าเป็นหลุมฝังศพที่ใหญ่มากตามจินตนาการของหวางอันอี สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้ในผลงานเขียนของนักเขียนมีมากมายหลากหลาย ที่หวนระลึกถึงเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมาของสังคมเมืองเซี่ยงไฮ้ ที่เต็มไปด้วยความทะเยอทะยานและอารมณ์ความรู้สึกที่ปวดปวดร้าวใจ สังคมเมืองเซี่ยงไฮ้สมัยใหม่ คือ

สังคมซึ่งใช้ร่วมสมัยที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ในนั้นยังเปรียบเสมือนชั้นน้ำแข็งที่เย็นยะเยือกดั่งชั้นของน้ำแข็งใน
ตู้เย็นราวกระนั้น

ตามการเจริญเติบโตไปอย่างรวดเร็วของเมืองในประเทศจีน หนังสือวรรณกรรมเกี่ยวกับเมืองในยุค
สมัยใหม่กลายเป็นอาณาจักรของการศึกษาวิจัยของการเปรียบเทียบที่มีชีวิตชีวา มีนักวิชาการไม่น้อยที่วิเคราะห์แะ
เยะได้อย่างลึกซึ้ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้พื้นฐานนี้ดำเนินการเขียนวิเคราะห์แยกแยะนวนิยายตามจินตนาการ
เกี่ยวกับสังคมเมืองสามเมืองของหวางอันอี้ผ่านการวิเคราะห์แยกแยะอย่างสร้างสรรค์และเปิดแสดงให้ได้ทราบถึง
ทฤษฎีและคุณค่าทางวรรณคดี ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิเคราะห์และวินิจฉัยแยกแยะของวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะ
สามารถเปิดมุมมองอีกมุมมองหนึ่งของนักอ่านวรรณกรรมที่แตกต่างกันไปได้อีกด้วย

คำสำคัญ เมืองในจินตนาการ นวนิยายความทรงจำสามเมือง หนังสือเกี่ยวกับเมือง สภาพความเป็นจริงของเมือง
หวางอันอี้

Title	Analysis of “Memoirs of Three Cities” in Wang Anyi’s Imagination
By	Miss Jitta Nualkham
Identification	No. 504042
Adviser	Dr. Cai Zhicheng
Degree	Master Degree of Arts
Major	Modern and Contemporary Chinese Language
Academic Year	2009

ABSTRACT

I study this paper is novel in three cities in four cities Wang imagine, is "love and love Hong Kong", "sad the Pacific," "Everlasting Regret" and "heroes everywhere." "Three-city" mainly refers to literary works of Wang Hong Kong, Shanghai, Singapore. By Wang Anyi's literature to understand a three-city Shanghai, Hong Kong, Singapore's urban history, in order to further understanding between the lines given by the author in the three cities to imagine the history and reality. The choice of this angle, there are two considerations.

On the one hand, for its literary merit, Wang Anyi's only collection of short stories, courage, arrogance and the one to start the novel plot, character shape, has its own space and the existence of a broad background, the city's history and to imagine it shape the characters become, the big story to start the stage on the other hand, literature can not be divorced from the reality of the phenomenon of any kind of literature has its bound to have practical significance, Wang on the description of a three-city, regardless of resurrection, or sad, reality has its own history of enlightenment and reflection nature. For a more comprehensive understanding of our life and have no choice but to choose the city image and illusion, vanity and bitter behind Sim provided the basis for reality.

Monetary economy is a modern city-based society, the rule of money is the key to all aspects of society, people's actions dominate. The money in Hong Kong society. Money the same law everywhere is weaving a net under the money has distorted the reality of the laws of the various social relations, but also in Hong Kong has become a sick society filled with sick people and events. "Hong Kong's love and love" in the "conscience" has become the main axis of the novel, male and female to work in good conscience, even though the transaction is money, but really for us to show a warm, touching the screen.

Life of the city by the heterogeneity of structure is posed by individuals, people in the city is isolated, anonymous, and we will never walk in the street is the face of a stranger's face, in this society, non-human nature of money principles govern the relationship between people, person-to-person relationship is short-lived, alienated, lonely individuals in a state of loneliness, and the contrast of rural society is different

from person to person is a close relationship, family, the neighborhood of conditions to maintain the relationship between people, and this relationship is close, gives a sense of security and warmth. The relationship between human indifference, alienation, and the relationship between people and groups are also under the principle of the money money transactions. "Over and over heroes" represents an ideal of social groups and disillusionment. Vogelii one from the bottom of the economic structure of the Shanghai people, and finally satisfied in the shackles of social reality, and "travel," he represents the idea of errors of the people of his class.

As China's urbanization, the urban contemporary literature written in has become a more dynamic field of study, many critics have made some excellent analysis and interpretation, on the basis of this article, in the novels of Wang Anyi Cities re-imagine reading through the textual analysis of the literature reveals the value of their creativity and theoretical content. I hope that through the analysis and interpretation, we can show readers a different perspective of the literature.

Key word : Urban imagination, Urban writing, Three city novels, Feasibility,

Wang AnYi

论文题目	“三城记”：王安忆的城市想象
研究生姓名	张艳玉
学号	No. 504042
指导老师	蔡志诚博士
学科、专业	中国现当代文学
界别/年度	2009

摘要

我此篇论文研究的是四部小说三座城市在王安忆的城市想象，是《香港的情与爱》、《伤心太平洋》、《长恨歌》与《遍地枭雄》“三城”主要是指王安忆文学作品中的香港、上海、新加坡。透过王安忆的三城文学来了解上海、香港、新加坡的城市历史，从而更进一步的体会作者在字里行间所赋予这三座城市的历史和现实想象。选择这一角度来研究，有两方面的考虑。

一方面，是出于其文学价值，王安忆的小说集才、勇气、傲气与一体，小说情节的展开，人物的塑造，都有其广阔的存在空间和背景，城市的历史与想象也就成了塑造每个人物的性格，展开故事情节的大舞台

另一方面，文学脱离不了现实，任何一种文学现象的产生都有其必然的现实意义，王安忆关于三城的描写，无论悲喜、或忧愁，都有其现实的启迪和历史的反思性质。为我们更全面城市社会了解生活的可选择与别无选择、城市的表象与幻想、浮华背后的辛与苦，提供了现实的依据。

现代都市是以货币经济为基础的社会，金钱的法则主宰着社会的方方面面，支配者人们的行动。在香港这个金钱社会里。同样处处是金钱法则织下的罗网，金钱的法则扭曲了现实社会的种种关系，也令香港变成了一个病态的社会，

充斥着病态的人和事。《香港的情与爱》中“良心”成了小说的主轴，男女主角凭良心做事，虽然是金钱交易，但确为我们呈现出一种温馨，感人的画面。

都市的生活结构是由异质的个体所构成的，在都市中人是孤立的、匿名的，我们走在大街上永远面对的是一个陌生的面孔，在这个社会中，非人性的金钱原则支配着人们的关系，人与人的关系是短暂的、疏离的，个人处于孤独寂寞的状态，而与此相对照的乡村社会则不同，人与人的关系是亲密的，亲情、邻里之情维系着人们的关系，而且这种关系是紧密，给人以安全和温馨之感。人与人的关系是冷漠的，隔阂的，人与集团的关系同样也是金钱原则下的金钱交易地《遍地枭雄》中的，都代表着一个社会群体的理想与幻灭。毛豆在王安忆的《遍地枭雄》长篇小说一个来自经济结构底层的上海人，最后不甘于社会现实的束缚，而“出游”，他的想法不正代表了他那个阶层的人们。

王安忆笔下的三城，不是按部就班的，而是经过作者的空间重组，将城市空间重新组织，不按照原有的布局，而是根据自己的喜好。作者对空间的重组，产生了不同的文学景观。香港不再是金钱交易下罪恶的集中营，而是一个凭“良心”办事的社会。新加坡在作者笔下不是一个“花园城市”，而是一具大尸体，是海上漂浮的一条死鲸鱼。新加坡的海里埋藏了无数具尸骨在王安忆的城市想象，岛屿是海洋里的一个巨大坟墓。上海在作者笔下最是多多样性的，怀旧的上海是充满欲望和感伤情调的，当代的上海是现代社会秩序中的一架冰冷的机器。

随着中国城市化进程的加快，当代文学中的城市书写已成为较有活力的研究领域，不少论者已作出了一些精湛的评析和解读，本文在此基础上，对王安忆中篇小说中的城市想象进行再解读，通过文本分析揭示其创作的文学价值和理论含量。我希望通过本文分析和解读，可以为读者展示一个不同的文学视角。

关键词： 城市想象；三城小说；城市书写；现实性；王安忆